

PRAMENĚ

Ročník X

December 2012

Cena 0,40 €

S NAMI BOH, ČUJTE VŠETKY NÁRODY...

... aká radosť rozpaľuje srdce človeka, keď chrámom znie naše mocné volanie –

S NAMI BOH! ČUJTE VŠETKY NÁRODY A KLAŇAJTE SA MU! LEBO, S NAMI BOH!

V tomto čase si pripomíname a slávime jednu z najdôležitejších udalostí ľudskej histórie – príchod Syna Božieho a nášho Spasiteľa na tento svet. Keď však o tom hovoríme, treba sa nám neustále, nanovo pýtať – Prečo vlastne prišiel? Z čoho nás prišiel spasiť? Pred čím zachrániť? V prvých riadkoch Matúšovho evanjelia, ktoré v týchto dňoch čítame, nám Hospodin hovorí, prečo prišiel – Prichádza, aby vyslobodil ľudí z ich hriechov (por. Mt 1, 21). Lebo hriech je prameňom každého zla vo svete. Myslím, že nie je potrebné uvádzať príklady, ktoré dennodenne svedčia o tejto krutej skutočnosti. A čo je ešte krutejšie, že všetko toto zlo vychádza z ľudského srdca.

A tu prichádza k nám Hospodin, aby nás znova pozval na cestu dobra, z ktorej sme zišli v Raji. Pozýva nenásilne, nie cez strach z trestu, ale skrze lásku. Preto aj do tohto sveta prichádza ako bezbranné Dieťa, Ktorému nebol kto otvoriť dvere svojho domu a nakoniec, ani len v hostinci nebolo pre Neho miesta. Do dnešného dňa sa takto Boh obracia k človeku – pokorne, ticho a skromne. Dokonca v poslednej knihe Biblie, v Zjavení sv. Jána, čítame Hospodinove slová plné lásky k nám: „Ajhľa, stojím pri dverách a klopem. Ak niekto počuje môj hlas a otvorí dvere, vojdem k nemu a budem stolovať s ním a on so Mnou“ (Zjav 3, 20). Ako pútnik stojí pred dverami a prosí. Keď však otvoríme tieto dvere, ktoré sa dajú otvoriť len z vnútornej strany nášho srdca – v tej chvíli vpúšťame Boha do svojho života. ... No, ... môžeme Ho aj nevpustiť, zabarikádovať sa pred Ním a žiť si „tak, ako všetci ostatní“ – so svojimi záujmami, radosťami i trápeniami a vôbec sa netrápiť nad tým, ako a kvôli čomu bol stvorený tento svet. Zamysleli sme sa nad tým niekedy? Svet bol stvorený pre dobro, pre krásu, pre lásku, šťastie a radosť – Preto aj hlavná kniha Biblie sa nazýva „Evanjeliom“, čo v

preklade z gréčtiny znamená „Radostná Zvesť“.

Táto Radostná Zvesť sa začína Božím príchodom k nám. Áno, Boh prišiel skutočne k nám – S nami Boh! Nech to počujú všetky končiny zeme..., lebo s nami Boh! Prichádza ako jeden z pomedzi nás, dokonca, ako posledný spomedzi biednych, pre ktorého sa nenašlo miesta v ľudskom obydlí, len v kútiku chladnej maštale pre dobytok. Prečo si vybral tento spôsob? Veď ako Boh mohol prísť ako panovník, veľmož, teológ – ako hocikto iný mocný a slávny. On

však prišiel ako posledný bedár, aby nikto z ľudí nemohol povedať – „Christos prišiel pre tých, či tamtých, bohatých a mocných, ... len nie pre mňa...“ Nie, On prišiel pre každého, aj toho najposlednejšieho bedára zaodetého do handier a bez strechy nad hlavou.

Lenže ani Jeho príchod nebol ako z rozprávky, - „odrazu sa zjavil a bol tu“, ale predchádzala ho dlhá história konkrétnych ľudí s konkrétnymi ľudskými osudmi, o čom nám svedčí Evanjelium nedele pred Christovým Narodením: Abrahám splodil Izáka, Izák splodil Jákoba, Jákob splodil Júdu, atď. (por. Mt 1, 1*). Dnes pre mnohých, a hlavne ľudí, ktorí nie sú tak veľmi znali histórie mystéria spásy, sa táto časť Evanjelia môže zdať nepochopiteľná. Ale evanjelista Matúš, ktorý je autorom týchto riadkov, ich písal pre spoločenstvo židov, ktorí uverili v Isusa, ako Mesiáša a Spasiteľa, Ktorý prišiel nastoliť nový poriadok sveta, poriadok založený na pravde, láske a dobre. A práve pre týchto ľudí, prvých kresťanov obrátených zo židovstva, bol veľmi vážny rodokmeň, ktorý im dával odpoveď na otázku: Kto je ten, v ktorého uverili? Odkiaľ je? Kto sú jeho predkovia? Preto aj Matúš začína celú túto históriu od Abraháma, otca vyvoleného národa, človeka, ktorému Boh prikázal: „Vyjdí zo svojej krajiny, zo svojho príbuzenstva, z domu svojho otca do krajiny, ktorú ti ukážem. Urobím ťa veľkým národom a požehnám ťa“ (Gn 12, 1-2). Od tohto človeka viery vychádza jeho predlho očakávaný syn. Boh v Abrahámovej hlbokéj starobe plní Svoje zaslúbenie, aby ukázal Svoju moc, ale aj vernosť Svojmu slovu – i rodí sa Izák. Izákovi sa rodia dvaja synovia a tak ďalej a ďalej sa dokumentujú potomkovia z pokolenia Júdovho až do Christa, nášho Spasiteľa.

Týmto nám Písmo ukazuje na veľmi dôležitú vec, že celá táto cesta k spaseniu, a tým aj k príchodu Spasiteľa, nedeje sa bez účasti, spolupráce človeka. Účasť človeka bola nevyhnutná k tomu, aby pravda Božia mohla vstúpiť do sveta. Akú veľkú dôveru skladá Boh v človeka, keď ho robí spolupracovníkom v tajomstve vykúpenia! Boh nás potrebuje ako spolupracovníkov, aby cez naše rozhodnutie sa pre dobro, zapálil sa vo svete impulz premeny celého nášho sveta. Preto tento dlhý zoznam mien Christových predkov, ktoré sa javia ľudským materiálom k realizovaniu Božieho úmyslu zachrániť svet a človeka, ktoré sa naplňuje príchodom Božieho Syna, Isusa Christa na túto zem.

Matúš v krátkosti pripomína to, čo dopodrobna vyrozprával Lukáš – príbeh o narodení Dieťaťa Panny Márie, Ktoré nazvali Isusom. V krátkosti svedčí, že sa ukázalo, že Mária, ktorá bola ešte len zasnúbená Jozefovi, čaká dieťa z Ducha Svätého. Jozef, muž spravodlivý, predpokladá, že mu bola nevernou, ale vo svojej добрote ju nechce vydať na smrť, ale chce ju tajne prepustiť. No ešte len premýšľal nad tým, zjavil sa mu vo sne anjel Hospodinov, ktorý mu zvestoval

Boží úmysel: „Neboj sa prijať Máriu za ženu, lebo čo sa v nej počalo, je z Ducha Svätého. Porodí syna a dáš Mu meno Isus (hebr. Jehošua., grec. Íesus); lebo On vyslobodí svoj ľud z ich hriechov“ (por. Mt 1, 19 – 21). Matúš nám ďalej vysvetľuje, že všetko to sa stalo, aby sa naplnili slová proroka: „Hľa, panna počne a porodí syna a dajú Mu meno Emanuel; čo v preklade znamená – S nami Boh!“ (por. Iz 7, 14). Meno, o ktorom hovorí prorok Izaiáš, - Emanuel – skutočne znamená „S nami Boh“, a meno, ktorým Ho nazvali - Isus, - znamená „Boh spasiť“. Kým meno Emanuel ukazuje na skutočnosť, ktorá sa narodením Isusa udiala, čiže Boh zostúpil k nám – „S nami Boh“, Meno Isus, ktoré anjel prikázal Jozefovi, aby dali dieťaťu, zase ukazuje na veľkú úlohu, ktorú prišiel vykonať „spasiť svoj ľud od jeho hriechov“. „Vtedy Jozef vstal a urobil tak, ako mu prikázal anjel Hospodinov“ (Mt 1, 24). Ďalšia vec, ktorú si len ťažko vieme predstaviť - aký risk podstúpila Mária, keď dala súhlas, aby sa stala Matkou Božieho Syna. Dobre vedela, čo jej hrozí. No veriac v Boha a vediac, že Boh sám nájde spôsob ako zachrániť ju samu i Dieťa, uveriac slovám anjela hovorí: „Hľa, služobnica Hospodinova, nech sa mi stane podľa Tvojho slova“ (Lk 1, 38). A nakoniec, ako končí tento príbeh? Písmo nám dáva odpoveď – „(Jozef) prijal Máriu za ženu, neobcovoval s ňou, kým neporodila syna, a dal Mu meno Isus“ (Mt 1, 25). Tým, že Jozef dal Dieťaťu meno, prijal Ho za syna a tým sa Isus zapísal do celého dlhého rodokmeňa tých, o ktorých Boh dal prísľub Abrahámovi: „Urobím ťa veľkým národom, a požehnám ťa“ (Gn 12, 1-2). Vtedy zobral na seba všetky ľudské osudy – spravodlivých i hriešnikov, ľudí mužných, nebojácnych, no i ustráchaných, - to všetko ľudské, čo niesol život týchto ľudí, z „koreňa“ ktorých Sám vzišiel, i všetko to naplnil Svojim Božstvom, Svojou milosťou. V Isusovi sa naplnili všetky snahy a túžby Jeho predkov podľa tela, ktoré Boh použil na naplnenie Svojej vôle.

Kiež by sme si dokázali stále viac a viac pochopiť význam tohto všetkého – tej veľkolepej udalosti, príchodu Spasiteľa na svet. Udalosti, ktorá pre svet, človeka, odkryla úplne nové dimenzie, novú cestu – nie cestu strachu a násilia, ale cestu dobra, lásky, odpustenia, ... všetkého toho, čím žil Sám Hospodin Isus Christos tu medzi nami. Nech Hospodin požehnáva každého z nás, aby naše srdcia zahoreli túžbou ísť touto cestou – cestou nasledovania Christa.

*V mene Redakcie PRAMEŇ všetkým našim čitateľom,
Vám a Vaším rodinám,
požehnané prežitie sviatkov Christovho Narodenia
a všetko dobré do Nového Roku 2013
v hojnosti Božieho požehnania
praje jerej Dušan N. Tomko, šéfredaktor Prameňa*

SLOVENSKO MÁ NOVÉHO PRAVOSLÁVNEHO BISKUPA

V nedeľu, 18. novembra 2012, bol v prešovskom katedrálnom chráme sv. kniežaťa Alexandra Nevského vysvätený nový arcibiskup prešovský a Slovenska, **Jeho Vysokopreosvietenosť vладыka Rastislav Gont**.

Nový biskup Pravoslávnej cirkvi v českých krajinách a na Slovensku má 34 rokov a pôsobil ako kňaz v Detskom domove sv. Nikolaja v Medzilaborciach. Za eparchiálneho archijereja prešovskej eparchie bol zvolený eparchiálnym zhromaždením 20. októbra 2012 spomedzi troch kandidátov (vладыka Tichon, biskup komárňanský, pomocný biskup prešovskej eparchie, jeromonach /hieromních/ Metod Cuper a jeromonach Rastislav Gont), určených na základe žiadosti prešovskej eparchiálnej rady Posvätnou Synodou našej miestnej cirkvi. V druhom kole hlasovania následne získal jeromonach Rastislav väčšinu hlasov prítomných delegátov.

Slávnostnej sv. liturgii a archijerejskej chirotonii (vysviacke) v prešovskej katedrále predsedal Jeho Blaženosť Kryštof, arcibiskup pražský, metropolita českých krajín a Slovenska, ktorému spolslužili J. Vysokopreosvietenosť Juraj, arcibiskup michalovsko-košický, J. Vysokopreosvietenosť Feodor, arcibiskup mukačevsko-užhorodský, J. Preosvietenosť Porfýrij, biskup jágerský (Srbská pravoslávna cirkev), J. Preosvietenosť Pajsij, biskup gorlický (Poľská pravoslávna cirkev) a J. Preosvietenosť Jáchym, biskup hodonínsky, pomocný biskup olomoucko-brnenskej eparchie. Ihneď po chirotonii vладыka Rastislava sa konala jeho intronizácia (nastolenie) na prešovský

arcibiskupský stolec. K povinnostiam nového vладыku patrí aj predsedníctvo v Metropolitnej rade Pravoslávnej cirkvi na Slovensku a kanonický dozor nad Pravoslávnou bohosloveckou fakultou Prešovskej univerzity v Prešove. Vладыkovi Rastislavovi vyprosujeme v jeho biskupskej službe hojnosť Božej milosti. AXIOS! DOSTOIN!

V predvečer chirotonie, v sobotu 17. novembra 2012, sa v Prešove konalo mimoriadne zasadnutie Posvätnéj Synody Pravoslávnej cirkvi v českých krajinách a na Slovensku, na ktorom bola prijatá demisia vладыku Tichona, biskupa komárňanského, z postu pomocného biskupa pre správu prešovskej eparchie, spojená so žiadosťou o odchod na dôchodok. V súvislosti s týmto rozhodnutím bolo stanovené, že vладыka Tichon zostáva aj naďalej klerikom našej miestnej cirkvi, hoci stráca právo a povinnosť zúčastňovať sa rokovaní Posvätnéj Synody. Zároveň mu bol zmenený jeho biskupský titul na „Jeho Preosvietenosť Tichon, bývalý biskup komárňanský“.

Ústredie

„MALÝ ODPUST“ V NIŽNEJ RYBNICI

Sviatok sv. veľkomučenicice Kataríny, alexandrijskej

V r. 2008, s požehnaním Vysokopreosvieteného vладыky Juraja, arcibiskupa michalovsko – košického, bola v nižno - rybnickom chráme Zosnutia Presvätej Bohorodičky uložená ikona sv. veľkomučenicice Kataríny, alexandrijskej s časticou jej sv. ostatkov. Od

toho času sa už piaty rok schádzajú veriaci, aby v deň jej liturgickej pamiatky /24. novembra (nov. štýl)/ oslávili Hospodina Boha a sv. Katarínu, ktorá Ho tak milovala, že pre Neho a svätú Christovu vieru bola ochotná obetovať aj svoj vlastný život, za čo ju Boh obdaroval korunou víťazstva a Cirkev ju slávi ako Christovu veľkomučenicu.

Aj tohto roku, v dňoch 23. – 24. novembra, sv. veľkomučenicice Katarína zozbierala svojich ctiteľov do pútnického chrámu v Nižnej Rybnici.

Liturgické slávnosti začali už v predvečer sviatku večerňou, ktorú v spoločenstve miestnych veriacich slúžil správca farnosti - jerej Dušan N. Tomko. V samotný deň sviatku mohol chrám privítať okrem domácich veriacich aj pútnikov z okolitých farností, ktorí tu prišli so svojimi duchovnými, a tiež nášho archijereja – Vysokopreosvieteného vладыky Juraja, arcibiskupa michalovsko – košického, ktorý predsedal slávnostným bohoslužbám.

Po akafiste sv. Kataríne nasledovala sv. liturgia, ktorú spolu s vладыkom Jurajom slúžili duchovní: mitr. prot. Bohuslav Senič, tajomník arcibiskupského úradu a správca farnosti Sobrance, ktorý bol zároveň aj sviatočným kazateľom, prot. Marián Čičvák, sobranecký arcidekan a správca farnosti Úbrež, prot. Peter Bzík, správca farnosti Šamudovce, jerej Ivo Ozimanič, správca farnosti Bežovce a miestny duchovný, jerej Dušan N. Tomko. Počas bohoslužieb mnohí veriaci pristúpili k tajine pokánia, aby sa následne s čistým srdcom mohli v Eucharistii zjednotiť s našim Hospodinom a Spasiteľom Isusom Christom. Bohoslužieb „malého odpustu“ – sviatku sv. Kataríny sa zúčastnila taktiež starostka obce Nižná Rybnica, pani Bc. Božena Hofferová.

Túto našu milú slávnosť sme zakončili pomazovaním posväteným olejom za spevu mariánskych piesní a pohostením, ktoré v chráme pre pútnikov pripravili naše ženy, ktorým aj touto cestou patrí vysloviť veľké podakovanie.

Nech Hospodin Boh Svojou milosťou, ktorú nám preukazuje aj cez Svoju mučenicu sv. Katarínu, vedie nás všetkých cestou pravej viery, pre ktorú sv. Katarína s láskou

prijala mučenie a smrť; nech nám pomôže dobre obstáť v každodenných skúškach a nástrahách, ktoré pred nami kladú telesní i duchovní nepriatelia; nech nám pomôže upevniť sa vo svätej pravoslávnej viere a dá sily a darov Svojho Svätého Ducha niest' svetlo Pravoslavia hladajúcim a zmietaným v chaoze a neistote dnešného sveta; daruje nám slzy pokánia a v nás samých zapáli oheň túžby byť blízko Boha – túžby, ktorou horela aj sv. Katarína, ktorú oslavujúc s vierou prosíme: SVJATAJA VELIKOMUCENICE JEKATERINO, NEVISTO CHRISTOVA PREMUDRAJA, MOLI BOHA O NAS!

Jerej Dušan N. Tomko, správca farnosti Nižná Rybnica

ZBOR SV. RASTISLAVA NA OSLAVÁCH 60. VÝROČIA ZALOŽENIA ŠKOLY VO VEĽKÝCH KAPUŠANOCH

Dňa 15. novembra 2012 sa vo Veľkých Kapušanoch uskutočnila oslava 60. výročia založenia miestnej Špeciálnej základnej a materskej školy. Na pozvanie riaditeľky školy, Mgr. Nadeždy Varešinskej, sa tohto podujatia zúčastnil aj Zbor sv. Rastislava, fungujúci už piaty rok pri pravoslávnom katedrálnom chráme sv. Cyrila a Metoda v Michalovciach. Tu pravidelne obohacuje svojim spevom nedeľné liturgie. Okrem toho spieva aj na príležitostných podujatiach, mestských či regionálnych prehladkach.

Atmosféra osláv založenia tohto školského komplexu bola už od začiatku úžasná. V úvode boli pozvaní hostia oboznámení podrobne s históriou a problémami vzniku a existencie tejto inštitúcie. Boli účastní bývalí pedagógovia, zástupcovia mestského i krajského aparátu a pozvanie prijala aj poslankyňa NR SR Ľ. Rošková.

V programe vystúpili žiaci tunajšej školy, žiaci umeleckej školy, maďarský ľudový súbor a cvičenci športového centra vo Veľkých Kapušanoch. Zaujímavé bolo aj predvedenie kanisterapie – terapie so špeciálne na to cvičeným psom. Žiaci brali všetky svoje vystúpenia a účinkovania veľmi vážne a zodpovedne, možno vážnejšie ako často krát úplne zdravé deti. Na záver programu vystúpil Zbor sv. Rastislava. Všetkých prítomných viditeľne oslovili nádherné pravoslávne spevy a ich pohľady boli uprené a sústredené na účinkujúcich. Neskôr sa viacerí priznali, že boli dojatí až k slzám. Bola to príležitosť priblížiť aj inoslávnym, a možno aj neveriacim, hĺbku a silu Pravoslavia. Vďaka riaditeľke, pani Mgr. Varešinskej, sa aj v tomto prostredí šíril Duch jedinej spasiteľnej viery. Pre zboristov to bol tiež hlboký zážitok a pocit radosti z odovzdania niečoho, čo sa môže dať len z hĺbky srdca. Kiežby naša Cirkev mala viac takých, ktorí ani na vyšších postoch nezabúdajú na Hospodina a Jeho Cirkev a snažia sa ponúknuť aj takouto formou spasenie svojmu okoliu.

Zbor sv. Rastislava, pri katedrálnom chráme sv. Cyrila a Metoda v Michalovciach

KONCERT DUCHOVNÝCH PIESNÍ V SOBRANCIACH

„Ospevujte Hospodina, ospevujte! Ospevujte nášho kráľa, ospevujte!
Lebo Boh je Kráľom celej zeme, ospevujte Ho piesňou!“ (Žalm 46, 7-8)

V nedeľné popoludnie 7.októbra 2012 sa v PCO Sobrance naplnili slová Svätého Písma a chrámom svätého Vladimíra sa rozliehali malebné tóny pravoslávnych piesní a hymnov. Naše pozvanie prijal „Metropolitný vzdelávací chór Pravoslávnej cirkvi Českých zemí a Slovenska sv. vmč. Sofie, Viery, Nadeždy a Lubvi.“

Zbor vystúpil s bohatým programom. Na koncerte zazneli známe pravoslávne skladby Otče náš, Chvalíte imja Hospodne, Blažení jaže izbral, Bohorodice Divo a mnoho ďalších obľúbených liturgických piesní a prosieb. Ťažko vyjadriť slovami pocity, ktoré v nás vyvolalo precítené vystúpenie zboristov, krásny spev a profesionálny prejav.

Spevácka skupina pôsobí od r. 2008 pod vedením absolventky Moskovskej duchovnej akadémie Mgr. Nadeždy Sičákovéj. V súčasnosti sa venuje zborovému spevu, pracuje s množstvom notového materiálu a zborovými úpravami renomovaných hudobných skladateľov a upravovateľov duchovnej pravoslávnej liturgickej hudby. Členmi zboru sú ľudia, ktorí vyjadrujú svoju vieru od Boha daným talentom. Poslaním tohto liturgického telesa je spevom šíriť krásu a hĺbku Pravoslavia.

Piesne na duchovnom koncerte boli sprevádzané poučnými príbehmi a myšlienkami. Ideou celého duchovného pásma bolo hľadanie pravej cesty, ktorá vedie k jedinému cieľu – Spáse našich duší. Duchovné slová pripravil otec Peter Kačmár, ktorý nás i celým pásmom sprevádzal. Jeho slová dopĺňali krátkymi vstupmi mládežnícky našej farnosti.

Profesionalita dirigentky sa prejavila kreatívnym prístupom k prítomným divákovi na koncerte. V niekoľkých momentoch dokázala vysvetliť pár jednoduchých tónov a na okamih z nás vytvoril jednotný veľký zbor, ktorý pod jej vedením odpovedal na prosby „jektenije“ prednesené otcom Bohuslavom Seničom.

Koncert duchovných piesní v nás vyvolal mnoho pocitov,

utvrdil vieru v nádherné „Pravoslávie“. Múdre slová a príbehy, nad ktorými sme sa zamýšľali v sprievodnom slove do nás vliali nádej, že každý z nás môže nájsť tu správnu životnú cestu. Spôsob prejavu vyžaroval lásku a pokoj. Nie nadarmo je pomenovanie zboru, ktoré nesie v názve tieto vzácne cnosti, tak výstižné.

Prvá myšlienka o zorganizovaní podujatia takéhoto rázu vznikla v mládežníckej skupine sv. Vladimíra, no jej realizácia je výsledkom všetkých: členov zboru, otcov duchovných, vzácných hostí, celej farnosti, mládežníkov a všetkých nadšených milovníkov zborového spevu. Pri ukončení koncertu sme cítili radosť a obrovskú vďaku Hospodu Bohu za požehnaný a krásny deň.

Svätý apoštol Pavol vraví: „Slovo Christovo nech prebýva vo vás bohate; vo všetkej múdrosti učte a napomínajte sa žalmami, hymnami, duchovnými piesňami a vďačne spievajte v srdciach Bohu! A čo činíte slovom alebo skutkom, všetko činite v mene Pána Isusa; a ďakujte Bohu Otcu skrze neho.“ (Kol 3,16-17)

Snažme sa naplniť tieto vzácne slová a duchovnými spevmi vyjadrovať slávu a chválu Hospodinovi.

PCO Sobrance

OSLAVY 10. VÝROČIA TEOLOGICKEJ AKADÉMIE V UŽHORODE

Vo štvrtok, 8. 11. 2012, v deň pamiatky sv. veľkomočeníka Dimitria Solúnskeho podľa juliánskeho kalendára, sa michalovsko-košický arcibiskup Juraj, sprevádzaný svojim osobným tajomníkom, archim. Serafimom Šemjatovským, zúčastnil v ukrajinskom Užhorode podujatí spätých s desiatym výročím Ukrajinskej Bohosloveckej Akadémie sv. Cyrila a Metoda. Slávnostný deň sa začal archijerejskou sv. liturgiou, ktorej v užhorodskom chráme Premenenia Pánovho (*Preobražénija Hospódňa*) predsedal vladyka Alexander, arcibiskup perejaslav-chmelnický a višnevecký, osobný tajomník Jeho Blaženosti Vladimíra, metropolitu kyjevského a celej Ukrajiny. Spolu s ním sv. liturgiu slúžili vladyka Feodor, arcibiskup mukačevský a užhorodský, náš vladyka Juraj, duchovní Akadémie a ďalší hostia z Ukrajiny a Poľska. Po bohoslužbe nasledovala slávnostná akadémia, počas ktorej predniesol michalovsko-košický arcibiskup pozdrav v mene Jeho Blaženosti Kryštofa, arcibiskupa pražského, metropolitu českých krajín a Slovenska, ktorý bol pred nedávnom, na základe rozhodnutia akademického senátu Akadémie, menovaný čestným profesorom tejto vzdelávacej inštitúcie. Vladyka Juraj bol zároveň z rozhodnutia J. Blaženosti kyjevského metropolitu Vladimíra vyznamenaný rektorom Akadémie, archim. Viktorom Beďom, jubilejnou pamätnou medailou „za zásluhy pred Ukrajinskou pravoslávnu cirkvou na poli rozvoja medzinárodných vzťahov a vzdelávania.“

Ústredie, Foto: www.uuba.org.ua

POSVÄTENIE ZVONOV A ZVONICE V BYŠTE

V nedeľu, 25.11.2012, michalovsko-košický arcibiskup Juraj vykonal posvätenie troch zvonov a novej zvonice pri chráme sv. veľkomučeníka Juraja Vífaza v obci Byšta v trebišovskom okrese.

Pri posviacke boli zvony najprv požehnané svätenou vodou, okiadané kadidlom a pomazané sv. myrom. Následne sa po prvýkrát Byštou niesol ich hlahol, keď vladyka Juraj zvony odovzdal ich účelu tak, že na nich sám zvonil. Slávnostnú sv. liturgiu spolu s vladykom slúžili mitr. prot. Vasil Bardzák, protosynkel eparchie a duchovný správca cirkevných obcí Byšta a Brezina, archim. Serafim Šemjatovský, osobný tajomník arcibiskupa, igumen Serafim Fedík, duchovný správca farností Cejkov a Kašov, zodpovedný za Maďarskú duchovnú misiu eparchie, prot. Juraj Šatala, trebišovský arcidekan, správca farností Zemplínske Hradište a Zemplínsky Klečenov, archidiakon Matúš Spišák. Slávnostného dňa sa spolu so svojimi duchovnými otcami zúčastnili aj viacerí veriaci z okolitých cirkevných obcí.

Novú krásnu zvonicu si pravoslávni z Byšty budovali sami s pomocou niektorých veriacich z Breziny, a predovšetkým z vlastných prostriedkov. Na konci sv. liturgie vladyka Juraj pogratuloval veriacim k dobrému dielu, poďakoval staviteľom a sponzorom novej zvonice z Byšty a Breziny a odovzdal byštianskej cirkevnej obci a kurátorskému zboru pamätné archijerejské požehnanie (*hramotu*). Po sv. liturgii pripravili pravoslávni veriaci z Byšty pred chrámom pre všetkých pútnikov sviatočné pohostenie.

Ústredie

RELIKVIE SV. ATANASTÁZA I., BISKUPA RÍMSKEHO PRE NAŠU EPARCHIU

Vo štvrtok, 15.11.2012, sa vладыka Juraj, arcibiskup michalovsko-košický, sprevádzaný prot. Miroslavom Janočkom, správcom farnosti pri michalovskej katedrále, zúčastnili v košickej gréckokatolíckej katedrále slávnostného aktu, pri ktorom boli našej eparchii odovzdané ostatky sv. Anastáza I., rímskeho biskupa. Relikvie svätca vладыkovi Jurajovi odovzdal v mene Apoštolského nuncia na Slovensku Mons. Maria Giordana košický eparcha Mons. Milan Chatur CSsR, ktorému vладыka Juraj pri tejto príležitosti daroval ikonu Bohorodičky. Slávnosť bola zakončená spoločnou večerou v priestoroch biskupskej kúrie v Košiciach, pri ktorej mali obidvaja hierarchovia a členovia ich sprievodu priestor k neformálnemu stretnutiu a rozhovoru.

Krátky životopis sv. Anastáza (Anastasia) I., rímskeho biskupa

Sv. Anastáz I. bol rímskym biskupom v r. 399 až 401. Podporoval severoafrickú cirkev v jej zápase s donatistickými rozkolníkmi. Zaslúžil sa o odsúdenie mylného učenia cirkevného spisovateľa Origena. K jeho priateľom patrili popredné cirkevné osobnosti tej doby, napr. blažený Augustín, biskup z Hippo, blažený Hieroným a sv. Paulinus, biskup z Noly. Práve blaž. Hieroným, autor práce o vynikajúcich kresťanských spisovateľoch, nazýva biskupa Anastáza „mužom veľkej svätosti, ktorý je bohatý svojou chudobou.“ Sv. Anastáz tiež zaviedol liturgickú prax, že počas čítania sv. Evanjelia majú duchovní stáť so sklonenou hlavou. Jeho pamiatku slávime 19. decembra.

Ústredie, Foto: www.grkatke.sk

NÁVŠTEVA

MICHALOVSKO – KOŠICKÉHO ARCIBISKUPA VLADYKU JURAJA VO VEĽKÝCH KAPUŠANOCH

Dňa 14. 10. 2012, pri príležitosti jedenásteho výročia posviacky základného kameňa pravoslávneho chrámu vo Veľkých Kapušanoch (14. 10. 2001), navštívil našu farnosť miestny arcibiskup vладыka Juraj.

Pri tejto príležitosti vладыka slúžil svätú liturgiu, počas ktorej sa prihovril k veriacim, objasnil im, aké je dôležité, aby pochopili, čo vlastne znamená byť pravoslávny. „Cirkev nie je organizácia, ale udalosť...“, ako to povedal vладыka a zároveň povzbudil všetkých prítomných, aby sa aktívne

zapájali do tejto udalosti a to, ako inak než skrze pravidelné a časté pristupovanie k svätej eucharistii.

prot. por. Mgr. Simon Czap

PRAVOSLÁVNE BOHOSLUŽBY V ROŽŇAVE

V nedeľu, 25. novembra 2012, sa začali vykonávať pravoslávne bohoslužby v Rožňave. Priestory nám poskytla Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku v ich hlavnom kostole v centre mesta. S požehnaním vladyku Juraja, arcibiskupa michalovsko - košického, liturgiu sv. Jána Zlatoústeho slúžili prot. Vladimír Spišák, okresný arcidekan, mitr. prot. Imrich Belejkanič, správca katedrálneho chrámu v Košiciach, prot. Miroslav Janočko, správca katedrálnej farnosti v Michalovciach a otec Milan Maršala, ktorý danú farnosť bude administrovať. Spev zabezpečoval Zbor katedrály v Košiciach pod vedením Dr. Slávky - Xénii Rudáčkovej.

Aj touto cestou pozývame všetkých pravoslávnych veriacich na bohoslužby, ktoré sa konajú každú nedeľu o 11.00 hod. v chráme evanjelickej cirkvi a. v.

V prípade ďalších informácií kontaktujte otca Milana Maršalu.

zdroj: pcokosice.orthodox.sk

PRAMEN

PRAMEN - mesačník Michalovsko - košickej pravoslávnej eparchie. **Vydáva:** Eparchiálna rada Michalovsko - košickej pravoslávnej eparchie v Michalovciach. **Šéfredaktor:** Bc. Dušan Tomko. **Členovia redakčnej rady:** prof. ThDr. Imrich Belejkanič, CSc., Mgr. Pavol Novák. **Grafická úprava:** SOŠ sv. Cyrila a Metoda Michalovce **Tlač:** Tlačiareň svidnícka, s.r.o., čat. Nebiljaka 121/18, 08901 Svidník. Vychádza v náklade 500 kusov. Uzávierka príspevkov a fotografií je k 6. dňu v mesiaci. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Za názory a postoje autorov príspevkov redakcia nezodpovedá. **Adresa redakcie:** PRAMEN, Úrad eparchiálnej rady, Duklianska 16, 071 01 Michalovce, tel. č.056/64 24 156, fax 056/64 31 500, e-mail: redakciapramen@post.sk. Registrované Okresným úradom, oddelením regionálneho rozvoja, registračné číslo EV 3912/09. ISSN 1336 - 2747. **Informácie pre prispievateľov na cirkevnú tlač:** Eparchiálna rada - tlačový účet, VÚB - Michalovce, č. ú. 1680340651/0200. **Distribúcia:** mesačník rozširuje vydavateľ a každý pravoslávny farský úrad Michalovsko - košickej pravoslávnej eparchie.